

0 NAMA

Udruženje građana „GLAS OPOVA“, je nevladino i neprofitno udruženje, osnovano na neodređeno vreme radi ostvarivanja ciljeva u oblasti informisanja i promovisanja upotrebe savremenih komunikacionih tehnologija u društvu. Ciljevi udruženja su: Unapređivanje sistema informisanja na svim društvenim nivoima i oblastima sa posebnim naglaskom ka omladinskom angažovanju, rodnoj ravnopravnosti i nacionalnim manjinama. Produkcija filmskog, televizijskog i radio programa.

Sakupljanje i arhiviranjem filmskog i foto materijala.

Organizovanje filmskih i foto radionica, prezentacija, festivala i revija filmova, stručnog osposobljavanja i usavršavanja svojih članova i zainteresovanih građana.

Organizovanje informativno – izdavačke delatnosti iz okvira svoga delokruga a radi ostvarenja zajedničkih ciljeva i zadataka u oblasti informisanja sa posebnim naglaskom u oblasti kulture, sporta, turizma, društvenog delovanja, rodne ravnopravnosti i nacionalnih manjina

Podrška razvoju i širokoj primeni savremenih informacionih tehnologija i grafičkih okruženja.

UDRUŽENJE GRAĐANA "Glas Opova", podaci u Agenciji za privredne registre: <http://www.apr.gov.rs>

JAVNO GLASILO Internet sajt Glas Opova, podaci u Agenciji za privredne registre: <http://www.apr.gov.rs>

ETIČKI KODEKS PRAKSE ZA NOVINARE I UREDNIŠTVO

Urednik i osoblje redakcije upoznati su sa ovim etičkim standardima novinara, i nastoje da baziraju svoju praksu na ovom kodeksu. Etička praksa obuhvata kompletni novinarski proces od istraživanja do objavljivanja.

1. ULOGA ŠTAMPE U DRUŠTVU

- 1.1. Sloboda govora, sloboda informisanja i sloboda štampe su osnovni elementi demokratije. Slobodna, nezavisna štampa je jedna od najvažnijih institucija u demokratskom društvu.
- 1.2. Novinarstvo ima važnu funkciju u tome što prenosi informacije, debate i kritičke komentare o aktuelnostima. Mediji su delimično odgovorni za izražavanje različitih pogleda.
- 1.3. Novinarstvo će štiti slobodu govora, slobodu štampe i principe slobodnog pristupa javnim dokumentima. Novinarstvo ne može popustiti bilo kakvom pritisku od strane bilo koga ko bi htelo da spreči otvorene debate, slobodni protok informacija i slobodan pristup izvorima informacija. Sporazumi koji se tiču izveštavanja o ekskluzivnim događajima ne smeju isključiti nezavisno izveštavanje.
- 1.4. Pravo novinara je da prenese informacije o dešavanjima u društvu i da razotkrije i obelodani stvari koje trebaju da budu podvrgnute kritici. Dužnost novinara je da konstantno kritički sagledava ulogu medija za koji radi.
- 1.5. Zadatak novinara je da štiti pojedince i grupe od nepravde i zanemarivanja koje su počinjene od strane javnih vlasti i institucija, privatnih koncerna i drugih.

2. INTEGRITET I ODGOVORNOST

- 2.1. Glavni i odgovorni urednik nosi ličnu i punu odgovornost za materijale koje sadrži publikacija, nebitno koje je forme.
- 2.2. Svaki uređivački odsek i svaki zaposleni mora čuvati svoj integritet i kredibilitet kako bi bio slobodan da deluje nezavisno od bilo kojih osoba ili grupa koje iz ideoloških, ekonomskih ili drugih razloga mogu poželeti da utiču na uređivačka pitanja.
- 2.3. Članovi redakcije ne moraju prihvatiti materijalnu podršku ili dvostruke uloge stvarajući sukob interesa u odnosu na njihove uređivačke zadatke. Treba biti otvoren o stvarima koje bi mogle uticati na kredibilitet članova redakcije.
  - 2.4. Članovi redakcije ne bi trebalo da koriste svoju poziciju da bi postigli ličnu dobit.
  - 2.5. Članu redakcije se ne može narediti da napiše ili uradi bilo šta što je suprotno njegovim ubeđenjima.
- 2.6. Odbaciti svaki pokušaj da se razbije jasna razlika između reklamiranja (oglašavanja) i uredništva. Reklamiranje (oglašavanje) koje ima za cilj da imitira i iskoristi proizvod uredništva trebalo bi da bude odbijeno, jer bi podržavalo poverenje u uređivački integritet i nezavisnost medija.
- 2.7. Nikad ne obećavamo uređivačke usluge u zamenu za reklame. Materijal je objavljen kao rezultat uređivačkog razmatranja. Razlika između novinarstva i komercijalne komunikacije trebalo bi da bude jasna i nedvosmislena.
  - 2.8. Kršenjem dobre novinarske prakse smatra se omogućavanje sponzorima da utiču na uređivačku aktivnost, sadržaj i prezentaciju.
  - 2.9. Članovi redakcije ne mogu prihvatiti zadatke ni od koga osim od urednika redakcije.

3. NOVINARSKO PONAŠANJE I ODNOS SA IZVORIMA INFORMACIJA

- 3.1. Izvor informacija mora, po pravilu da se identifikuje, osim ako je to u suprotnosti sa zaštitom izvora ili obzira prema trećem licu.
- 3.2. Treba biti kritičan u izboru izvora i uveriti se da su obezbeđene tačne informacije. Dobra novinarska praksa usmerava na raznolikost i značajnost u izboru izvora. Ako se koriste anonimni izvori ili je publikacija ponudena ekskluzivno, moraju biti nametnuti posebno strogi zahtevi za kritičku ocenu izvora. Posebno treba biti oprezan kada se koriste informacije anonimnih izvora, informacije od izvora koji nude ekskluzivnost i informacije obezbeđene od izvora u zamenu za plaćanje.
  - 3.3. Dobro novinarsko ponašanje zahteva razjašnjenje uslova pod kojim se vodi intervju. Ovo se takođe odnosi na uporedna istraživanja.
- 3.4. Novinari štite svoje izvore informacija. Zaštita izvora je osnovni princip u slobodnom društvu i preduslov za mogućnost novinara da ispuni svoje dužnosti prema društvu i da osigura pristup suštinskim informacijama.
  - 3.5. Ne otkriva se ime osobe koja je obezbedila informaciju na osnovu poverljivosti, osim ako za to nije eksplicitno data saglasnost lica.
  - 3.6. Uzimajući u obzir izvore i nezavisnost novina, neobjavljeni materijal po pravilu se ne otkriva trećim licima.
  - 3.7. Dužnost je novinara da izvesti nameravano značenje u citatima iz intervjua. Direktni citati moraju biti tačni.
- 3.8. Izmene u datim izjavama ograničene su na ispravku činjeničnih greški. Niko bez uređivačkih ovlašćenja ne može da interveniše u uređivanju ili prezentaciji uređivačkog materijala.
  - 3.9. Trebalo bi postupati taktički u novinarskom istraživanju. Posebno imati obzira za ljude za koje se ne može očekivati da su svesni posledica koje njihove izjave mogu da imaju. Nikad ne zloupotrebljavati emocije ili osećanja drugih ljudi, njihovo neznanje ili nedostatak prosuđivanja. Zapamtite da su ljudi u šoku ili žalosti, ranjiviji od ostalih.
- 3.10. Sakrivene kamere/mikrofoni ili lažni identitet mogu se koristiti samo pod posebnim okolnostima. Uslov je da je takav metod jedini mogući način da se otkriju slučajevi od suštinske važnosti za društvo.
- 3.11. Novinari po pravilu ne plaćaju izvorima ili sagovornicima u intervjuima za informacije. Plaćanja u cilju iskušavanja ljudi, atak na privatnost drugih ili otkrivanje osetljivih ličnih informacija, nespojivo je sa dobrom novinarskom praksom.

4. PRAVILA OBJAVLJIVANJA

- 4.1. Pravičnost i promišljenost u sadržaju i prezentaciji uvek je u fokusu.
  - 4.2. U svakom novinarskom članku pojasniti šta je činjenična informacija a šta je komentar.
- 4.3. Novinari će uvek poštovati karakter osobe i identitet, privatnost, rasu, nacionalnu prikladnost i uverenja. Nikad ne skrećite pažnju na lične i privatne aspekte ako su irelevantni.
- 4.4. Uveriti se da naslovi, uvodi i tragovi ne idu dalje od onog što je vezano za tekst. Smatra se dobrom novinarskom praksom otkrivanje izvora kada se navodi informacija iz drugih medija.
  - 4.5. Posebno treba izbegavati pretpostavku krivice u izveštavanju o zločinima i sudskim procesima. Jasno pokazati da pitanje krivice, bilo da se odnosi na nekoga pod sumnjom, prijavljenog, optuženog ili osuđenog, nije odlučeno bez konačne sudske presude. Deo je dobre novinarske prakse izveštavanje o krajnjem rezultatu sudskog procesa, o kojem je ranije bilo izveštavano.
  - 4.6. Uvek uzeti u obzir kako izveštavanje o nesrećama i zločinima može uticati na žrtve i njihove srodnike. Ne identifikovati žrtve ili nestale osobe osim ako su srodnici o tome obavesteni. Pokažite obzir prema ljudima koji su u žalosti ili u šoku.
- 4.7. Novinari će biti pažljivi prilikom upotrebe imena, fotografija i drugih jasnih identifikatora ljudi u vezi sa spornim i kašnjenim stvarima. Posebno treba biti oprezan prilikom izveštavanja o slučajevima u ranoj fazi istrage, slučajevima koji se tiču mladih prestupnika i u slučajevima u kojima identifikacioni izveštaj može da postavi neosnovani teret trećim licima. Identifikacija mora biti zasnovana na legitimnoj potrebi za informacijama. Može, na primer, biti legitimno identifikovati nekoga ako postoji neposredna opasnost od napada na pojedince bez odbrane, u slučaju ozbiljnih i ponavljanih zločina, ako je identitet ili društveni položaj subjekta očigledno važan za slučaj o kojem se izveštava, ili gde identifikacija štiti nevine od izlaganja neosnovanoj sumnji.
- 4.8. Prilikom izveštavanja o deci, smatra se dobrom novinarskom praksom da se procene implikacije koje mediji mogu da prouzrokuju. Ovo se odnosi i na slučaj kada je osoba ili roditelj dala pristanak za izlaganje javnosti. Po opštem pravilu, identitet dece ne treba biti otkriven u izveštajima o porodičnim sporovima ili u slučajevima koje razmatraju vlasti koje vodi brigu o deci ili sudovi.
- 4.9. Novinari će biti oprezni prilikom izveštavanja o samoubistvima i pokušajima samoubistava. Izbegavati izveštavanje koje nije neophodno za upoznavanje sa opštom potrebom za informacijama. Izbegavati opise načina ili drugih stvari koji mogu doprineti izazivanju daljih suicidalnih akcija.
  - 4.10. Potreban je oprez prilikom upotrebe fotografija u nekom drugom kontekstu koji nije originalni.
- 4.11. Novinari će štiti kredibilitet novinarske fotografije. Fotografije korišćene kao dokumentacija ne smeju se menjati tako da stvara lažni utisak. Doradene fotografije mogu biti prihvaćene samo kao ilustracije ako je očigledno da su u stvari slike kolaži.
  - 4.12. Upotreba slika mora biti u skladu sa istim zahtevima opreza kako za pisanu tako i za usmenu prezentaciju.
  - 4.13. Netačna informacija mora biti ispravljena i mora se, kada se to traži, dati izvinjenje, što je pre moguće.
- 4.14. Oni koji su bili izloženi jakim optužbama treba, ako je moguće, da dobiju priliku da istovremeno odgovore što pre u vezi činjeničnih informacija. Debate, kritičizam i širenje vesti ne smeju biti ometani od strana koje nisu hteli da daju komentare ili da uzmu učešće u debati.
- 4.15. Oni koji su bili predmet napada imaju šansu da odgovore što je pre moguće, osim ako napad i kritika nisu deo razmene mišljenja. Svaki odgovor trebalo bi da bude razumne dužine, da se odnosi na pitanje i prikladne forme. Odgovor može biti odbijen ako je strana koja je u pitanju odbila, bez realnog razloga, ponudu da predstavi istovremenu repliku na istu temu. Odgovori i prilozii u debati ne trebaju da budu praćeni komentarima uredništva.
- 4.16. Posebna opreznost primenjuje se u vezi linkova i drugih veze do digitalnih publikacija jer mogu dovesti do drugog elektronskog medija koji ne poštuje Etički kodeks. Veze ka drugim medijima moraju biti jasno obeležene.
- 4.17. Ako osoblje redakcije izabere da prethodno ne rediguje digitalno časkanje, to mora biti objavljeno na jasan način za one koji pristupaju stranicama. Osoblje redakcije ima delimičnu odgovornost od odmah ukloni delove koji nisu u skladu sa Etičkim kodeksom.

